

Masarykova univerzita

Pedagogická fakulta

Dramatická výchova směrem k divadelnímu tvaru

TŘI HLUPÁCI

(anglická pohádka)

Michaela Floumová
252536
3. ročník

specializace Dramatická výchova
2009/2010
sk. A

Předloha:

Název: Kytice dívčích pohádek
Autor: Angela Carterová
Ilustrace: Corinna Sargoodová
Nakladatelství: Svoboda – Libertas
Místo vydání: Praha
Rok vydání: 1993
Překlad: Pavel Šrut

Nástin děje:

Hlavní hrdina Jan chodí na námluvy k statkářově dceři Elišce. Jednou když je u nich na večeři, jde Eliška do sklepa pro pivo a nevrátí se. Statkářka ji chce přivést, ale také se nevrátí a nakonec ve sklepě zůstane i statkář. Jan se jde podívat proč se ani jeden z nich nevrátil ke stolu. Zjistí, že všichni tři pláčou, protože na trámu nad nimi je dřevěná palice, která by jednou mohla spadnout na hlavu dítěti, které budou mít Jan a Eliška po svatbě. Jan sundá palici z trámu a pochopí, že jsou to hrozní hlupáci. Jan si usmyslí, že půjde do světa a Elišku si vezme jedině tehdy, když potká větší hlupáky, než je statkář, statkářka a Eliška. Nejprve potká ženu, která se snaží dostat krávu po žebříku na zatravněnou střechu. Kráva se vzpírá, ale nakonec ji tam žena dostane, omotá provaz kolem komína a konec drží v ruce. Krávě to ale na střeše ujede, sklouzne dolů, oběsí se a žena vyletí nahoru na střechu. Prosí o pomoc, ale Jan se jí směje. Ubytuje se v hostinci. Ráno když se vzbudí, vidí spolubydlícího, jak skáče do kalhot zavěšených na prádelníku a stěžuje si na hlupáka, který vymyslel kalhoty. Jan mu ukáže, jak by se měl do kalhot oblékat a odchází. Na cestě vidí lidi, kteří se dívají na hladinu rybníka a jsou smutní, protože si myslí, že jim měsíc spadl do rybníka. Snaží se ho vylovit. Jan jim radí, že je to jen odraz na vodní hladině, ale oni ho neposlouchají a oboří se na něj, že to není jeho věc. Jan tedy odchází a vrací se zpátky ke statkářově Elišce, aby si ji vzal za manželku, protože potkal mnoho hlupáků.

Výběr tématu a způsob práce:

Přečetla jsem si celou knihu Kytice dívčích pohádek a pohádka o třech hlupácích se mi nejvíce líbila. Začala jsem přemýšlet nad jeho scénaristickým zpracováním a zjistila jsem, že v příběhu je několik situací, kterou jsou pro zahrání celkem těžké např. jak kráva šplhá po žebříku, padá a oběsí se. Uvažovala jsem nad obsazením člověka do role krávy, ale těžko by se hrálo oběšení, pokud se kráva vyrobí z látky, bude zase těžké ji vystrčit na střechu. Také jsem přemýšlela nad zobrazení střechy. Napadlo mne, že by se daly velmi dobře využít schůdky. Žena tak zapadne za schůdky a nebude muset viset ve výšce a kráva se oběsí z druhé strany. Další komplikovanou scénou je skákání do kalhot. Přemýšlela jsem, na co by se daly kalhoty zavěsit a napadl mne pojízdný věšák. Na pohádce se mi líbí i její ukončení, které umožňuje zamýšlení se nad celou myšlenkou děje. V pohádce je mnoho situací, které může člověk dotvořit sám podle sebe.

Postavy:

Jan
Eliška
Statkář
Statkářka
Žena s krávou
Hostinský
Spolunoclezník
Lidé

Popis postav:

Jan – chytrý se smyslem pro humor, skromný, nebojácný
Eliška – bojácná, poslušná, hloupá, pesimistická
Statkář – hloupý, přátelský, pesimistický
Statkářka – vlídná, poslušná, hloupá, pesimistická
Žena s krávou – hloupá, tvrdohlavá, nevlídná
Hostinský – přátelský
Spolunocležník – hloupý, zvědavý
Lidé – hloupí, nepřátelští, tvrdohlaví

Počet herců: 5

1 – Jan
2 – Eliška a Lidé
3 – Statkář , Hostinský, Lidé
4 – Statkářka, Žena s krávou, Lidé
5 – Spolunocležník a Lidé

Technické požadavky:

středně velké jeviště, osvětlení, opona, hudba při změnách scén

Rekvizity:

stůl, židle, věšák, sud, dřevěná palice, ubrus, džbán, talíře, příbory, hrnec, schůdky, zelená látka, kráva, provaz, dvě matrace, pojízdný věšák, kalhoty na kšandách

Kostýmy:

Jan – kostkované kalhoty, bílá košile, černé boty, černá čepice, šátek kolem krku
Eliška – červenobíle pruhovaná sukně, bílá zástěra, bílá halenka, červené mašle, lodičky
Statkář – hnědé manšestrové kalhoty na kšandy, bílá košile
Statkářka – hnědé šaty, bílá zástěra, bílá košile
Žena s krávou – černá sukně, bílá halenka
Hostinský – černé kalhoty, dlouhá hostinská zástěra, flanelová košile s vyhrnutými rukávy
Spolunocležník – bílý nátělník, červené trenky, černé ponožky
Lidé – různé kalhoty, bílé košile, čepice

Použité metody:

Činohra s využitím hudby při změně scén a stronza při scénách ve sklepech.

Aktivizace hráčů před hraním:

Chůze s pantomimou - hráči chodí po prostoru a vedoucí hry popisuje cestu. Snaží se držet scénáře a popisovat cestu podle toho jak šel Jan např. vstane, oblíká se, bere za kliku ..., hráči předvádí vždy danou činnost pantomimou, mezitím neustále chodí po místnosti.

Lidské vlastnosti - hráči chodí po místnosti, když vedoucí hry zvolá slovo (lidská vlastnost nebo schopnost), chodí hráči po místnosti s předváděním dané vlastnosti např. boháč, zlý...

Stronzo – vedoucí hry říká jednoduchý příběh, kdykoliv vysloví slovo sklep, musí hráči zůstat ve stronzu, jinak chodí různě po místnosti.

Převyprávění příběhu – hráči se usadí nebo si lehnou na zem a poslouchají pohádku o Třech hlupácích

Rozdělení příběhu – hráči ve skupinkách rozdělí text na několik částí, společně se potom celá skupina dohodne, jak text správně rozdělit.

Živé obrazy – každá skupina vytvoří obraz k jedné části textu, ostatní hráči říkají co na obraze vidí; obrazy se na chvíli rozehrají

Scénář

SCÉNA 1

U vchodu do místnosti je postavený věšák. Vpravo stojí stůl a čtyři židle. Vlevo je zavěšená z vrchu dřevěná palice a kousek od ní sud.

Na scénu přichází dcera statkáře Eliška a chystá na stůl ubrus, džbán, talíře pro čtyři lidi, příbory. Matka přináší hrnec s polévkou. V tom se ozve klepání na dveře. Eliška jde otevřít.

Eliška: „Pozdrav Pánbůh Jane.“

Jan: „Pozdrav Pánbůh Eliško“. Jan sundá čepici z hlavy, dlouze se podívá na Elišku, políbí jí na ruku a usměje se.

„Pozdrav Pánbůh Paní mámo“. Jan políbí ruku manželce statkáře a zavěšuje čepici i kabát na věšák.

Přichází statkář a sedá si ke stolu.

Statkář: „Dobrý večer Jane. Pojd', usedni s námi ke stolu.“

Všichni sedají ke stolu a jí.

Statkář: „Eliško, dojdí do sklepa pro pivo.“

Všichni u stolu zůstanou ve stronzu. Eliška bere džbán ze stolu a jde k sudu. Dřepí u sudu a stáčí pivo. Podívá se nahoru na palici, stoupne si, chytí se za hlavu a zatváří se smutně.

Eliška: „Ach já holka nešťastná! Nikdy dřív jsem si té palice nevšimla. Co když si mne pan Jan přece jen vezme? Co když se nám narodí synáček, co když vyroste a bude z něho pěkný mládenec? Co když jednou dostane chuť na pivo, sejde do sklepa jako teď já....a bác! Ta dřevěná palice mu spadne na hlavu a bude po něm!

Eliška se rozpláče.

Obraz u stolu se opět rozehraje.

Statkářka: „Kdepak je Eliška tak dlouho? Jdu se po ní podívat.“

Statkářka jde do sklepa, sedá si k Elišce. U stolu opět stronzo.

Statkářka: „Propána, co se ti stalo?“

Eliška: „Ach mámo, maminečko. Podívej se na tu hroznou dřevěnou palici. Co když se s panem Janem vezmeme, co když se nám narodí syn, co když vyroste a dostane chuť na pivo, co když sejde do sklepa – a ta hrozná palice bác! Padne mu rovnou na hlavu.“

Statkářka: „Božínku to je strašné pomýšlení!. Statkářka se rozpláče taky.“

Obraz u stolu se rozehraje.

Statkář: „Nějak se mi nelíbí, že jsou v tom sklepě tak dlouho. Počkej tu Jane, já se tam jdu zatím podívat.“

Statkář odchází do sklepa. U stolu opět stronzo.

Statkář: „Co se stalo?“ Sedá si vedle statkářky.

Statkářka: „Muži, jen si pomysli, co by se mohlo stát!. Jen se podívej na tu palici, co leží na trámu! Co když bude svatba, co když se těm našim dětem narodí syn, co když si zajde se džbánem pro pivo – a ta hrozná palice ho bací do hlavy tak, že z toho bude mít smrt?“

Statkář: „Pane bože!“ vylekal se statkář. „Proč musí takové neštěstí potkat zrovna nás?“
Začne plakat také.

Jan vstane od stolu, chodí sem a tam a nakonec zamíří směrem ke sklepu. Ve sklepě pláče statkář, statkářka a Eliška.

Jan: „*Co se vám stalo?*“

Statkář: „*Pane Jane! Jen se podívejte na tu palici! Vy si vezmete moji dceru za ženu, narodí se vám syn, bude z něho pěkný mládenec, jednou si sem zajde se džbánem pro pivo – a bác! Ta palice mu padne na hlavu a z hochy bude nebožtik!*“

Všichni tři pláčou a Jan se smíchem sundává palici.

Jan: „*Prošel jsem lán světa, ale takovou rodinku hlupáků jsem nikde nepotkal! Vypravím se tam tedy znovu a pokud se mi podaří najít ještě větší hlupce, než jste vy, tak se vrátím a bude svatba. Sbohem.*“

Jan odchází, bere svoji čepici, kabát. Statkář, statkářka i Eliška sedí vedle sebe a nahlas pláčou.

SCÉNA 2

Uprostřed stojí schůdky. Na posledním schodu je zelená látka. Žena tahá krávu za provaz.

Jan se dívá na ženu jak tahá krávu, která se nechce pohnout.

Žena: „*Vidíte tu hlupačku pane! Taková krásná travička, a moje stračena si postaví hlavu, že se pást nebude. A přitom se jí nic nemůže stát. Žebřík je pevný, provaz stačí uvázat kolem komína, sama vidí, že napást se může a spadnout nemůže.*“

Jan: „*Má víc rozumu než vy. Není jednodušší tu trávu nasekat a hodit ji krávi dolů?*“

Žena: „*Ale ne, vy o tom nic nevíte člověče!*“

Žena leze po schodech, vytáhne krávu nad sebe a dostrká ji nahoru tak, aby kráva přepadla. Kráva přepadne a žena v tu stejnou chvíli přepadává taky, ale chytá se okraje schodů.

Žena: „*Pomóóóc!*“

Jan kroutí hlavou a odchází ze scény.

SCÉNA 3

Stůl a více židlí. V zadní části místnosti jsou dvě matrace a pojízdný věšák, na kterém jsou zavěšené kalhoty.

Jan klepe na dveře. Otevírá hostinský.

Jan: „*Dobrá večer pane hostinský. Prosím Vás, nenašel by se tu pro mě nějaký nocleh?*“

Hostinský: „*Ale jistě, pojdte za mnou vzácný pane. Mám tady volnou postel, budete sice v pokoji s jedním hostem, ale nebojte, je to moc milý pán... Tak dobrou noc.*“

Jan: „*Děkuji a dobrou noc pane hostinský.*“

Jan si lehá na volnou matraci.

Ráno Jan leží na matraci a spolunoclezník vstává. Protírá si oči, otočí se k věšáku a skáče do tak aby se dostal nohama do kalhot. To se mu poprvé nepovede. Jan si sedne na matraci a protírá si oči. Překvapeně se dívá na spolunoclezníka. Ten se znovu rozbíhá a skáče do kalhot. Opět se mu to nepovede. Sedne si na matraci a utírá si pot z čela.

Spolunoclezník: „*Rád bych věděl, který hlupák vynalezl kalhoty. Každé ráno ztratím pár hodin, než se do nich dostanu. Jak to, pane, děláte vy?*“ Podívá se zvědavě na Jana.

Jan: „*Ale vždyť je to lehké, podívejte!*“ Jan ukáže spolunoclezníkovi jak se oblékají kalhoty.

Jan svlékne kalhoty, podá je spolunocležníkovi. Ten s otevřenou pusou kouká na Jana, pak na kalhoty, pak zase na Jana. Stoupne si a zkusí si obléct kalhoty. Jan se smíchem odchází.

SCÉNA 4

Na zemi leží zelená látka, na které je namalovaný měsíc. Kolem látky klečí lidé a dívají se na měsíc a sahají na látku.

Jan: „ Co to děláte? ”

Lidé: „ Nešťěstí se stalo pane! Měsíc nám spadl do rybníka a my ho nemůžeme vylovit. ”

Jan: „ Zvedněte přece hlavu a podívejte se na oblohu! ” Ukazuje na oblohu a dívá se nahoru.
„ Měsíc tam stojí jako vždycky – tohle je jen odlesk na hladině. ” Směje se.

Lidé: „ Co to povídáš? To přece není žádná pravda! To je ale hlupák! Vypadni, odkud jsi přišel hlupáku! ” Hrozí rukama.

SCÉNA 5

Dům statkáře – stůl a čtyři židle, věšák, sud.

Jan jde ke dveřím domu. Sahá po klice a otáčí se k publiku.

Jan: „ Viděl jsem na světě dost větších hlupáků, než je moje nevěsta, statkář a statkářka a tak bude svatba. Co myslíte? Je to hloupost nebo není? ”